

## หน่วยที่ 10 กลุ่มสตรีเกษตร

---

อาจารย์ ดร. นารีรัตน์ สีระสาร

## สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
แบบประเมินตนเองก่อนเรียน	3
แผนผังความคิดประจำหน่วย	6
แผนการสอนประจำตอนที่ 10.1	7
สาระสำคัญตอนที่ 10.1	10
สาระสำคัญเรื่องที่ 10.1.1	11
สาระสำคัญเรื่องที่ 10.1.2	12
สาระสำคัญเรื่องที่ 10.1.3	13
กิจกรรมตอนที่ 10.1	14
แผนการสอนประจำตอนที่ 10.2	15
สาระสำคัญตอนที่ 10.2	16
สาระสำคัญเรื่องที่ 10.2.1	17
สาระสำคัญเรื่องที่ 10.2.2	18
สาระสำคัญเรื่องที่ 10.2.3	19
กิจกรรมตอนที่ 10.2	20
แผนการสอนประจำตอนที่ 10.3	21
สาระสำคัญตอนที่ 10.3	22
สาระสำคัญเรื่องที่ 10.3.1	23
สาระสำคัญเรื่องที่ 10.3.2	24
สาระสำคัญเรื่องที่ 10.3.3	25
กิจกรรมตอนที่ 10.3	26
แนวตอบกิจกรรม	27
แบบประเมินตนเองหลังเรียน	29
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน	32
บรรณานุกรม	33

## แบบประเมินตนเองก่อนเรียนหน่วยที่ 10

---

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวจากตัวเลือก (1) (2) (3) (4) และ (5) สำหรับคำถามแต่ละข้อโดยใส่เครื่องหมาย  $\surd$  หน้าตัวเลือกที่นักศึกษาคิดว่าเป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดให้ความหมายของกลุ่มสตรีเกษตรได้ถูกต้อง

1. กลุ่มสตรีเกษตรที่อยู่รวมกันโดยค้ำประกันถึงวัตถุประสงค์ร่วมกัน
2. กลุ่มสตรีเกษตรโดยมีสมาชิกร่วมกันดำเนินงาน
3. กลุ่มสตรีเกษตรโดยมีคณะกรรมการเข้ามาทำงานร่วมกันดำเนินงาน
4. กลุ่มสตรีตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปโดยมีความสมัครใจและร่วมกันดำเนินกิจกรรมของกลุ่มร่วมกัน
5. กลุ่มสตรีเกษตรกรโดยมีสมาชิกและคณะกรรมการร่วมกันดำเนินงาน

2. ข้อใดคือบทบาทที่สำคัญของสตรีเกษตรด้านการเพิ่มพูนความรู้

1. ด้านการศึกษา
2. ด้านการเมือง
3. ด้านการปกครอง
4. ด้านศิลปวัฒนธรรม
5. ด้านเศรษฐกิจ

3. ข้อใดกล่าวถึงสมาชิกกลุ่มสตรีได้ถูกต้องที่สุด

1. กลุ่มสตรีเกษตรที่อยู่รวมกันโดยค้ำประกันถึงวัตถุประสงค์ร่วมกัน
2. กลุ่มสตรีเกษตรโดยมีสมาชิกร่วมกันดำเนินงาน
3. กลุ่มสตรีเกษตรโดยมีคณะกรรมการเข้ามาทำงานร่วมกันดำเนินงาน
4. กลุ่มสตรีเกษตรตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกันดำเนินกิจกรรมของกลุ่มร่วมกัน
5. กลุ่มสตรีเกษตรโดยมีสมาชิกและคณะกรรมการร่วมกันดำเนินงาน

4. ข้อใดคือผลกระทบของกลุ่มสตรีเกษตรกรด้านการพัฒนาสังคมในการจัดตั้งกลุ่ม

1. ช่วยยกระดับรายได้สูงขึ้น
2. ผลกระทบด้านการเมือง
3. ผลกระทบด้านความขัดแย้ง
4. ทำให้เกิดความสามัคคี
5. ทำให้เกิดความเข้าใจกัน

5. ข้อใดกล่าวถึงวัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้งกลุ่มสตรีเกษตรกรด้านการเกษตรด้านการพัฒนาอาชีพของการปลูก  
ป่า

1. การมีส่วนร่วมของชุมชน
2. การเป็นผู้เสียเพื่อส่วนรวม
3. จัดกิจกรรมภายในกลุ่ม
4. การถ่ายทอดความรู้
5. การจัดการความรู้

6. ข้อใดเป็นสาเหตุที่ทำให้กลุ่มสตรีเกษตรกรบ้านโนนยางได้มีการจัดตั้งขึ้น

1. การเพิ่มรายได้ในชุมชน
2. การสร้างอาชีพรอง
3. การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
4. การถูกเอารัดเอาเปรียบ
5. การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม

7. ข้อใดคือสภาพการบริหารจัดการกลุ่มสตรีภายนอกองค์กร

1. การบริหารงานของกลุ่ม
2. สภาพเศรษฐกิจองค์กร
3. ผู้ปฏิบัติงานเอง
4. สภาพแวดล้อมภายใน
5. สิ่งอำนวยความสะดวกภายใน

8. ข้อใดเป็นปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีเกษตรกร

1. สภาพเศรษฐกิจ
2. สภาพสังคม
3. สภาพการเมือง
4. สภาพการปกครอง
5. สภาพการบริหาร

9. ข้อใดเป็นแนวทางการพัฒนาตัวชีวิตเพื่อสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มสตรีเกษตรกร

1. การผสมผสานมิติทางวัฒนธรรม
2. การปรับตัวของกลุ่ม
3. เป้าหมายของกลุ่ม
4. การสร้างความสัมพันธ์อันดีของกลุ่ม
5. การสร้างแรงจูงใจของกลุ่ม

10. ข้อใดคือแนวทางพัฒนากลุ่มสตรีเกษตรกรที่ได้ทั้งแนวตั้งและแนวนอนในการพัฒนาในยุคข้อมูลข่าวสาร

1. การพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มสตรีเกษตรกร
2. การพัฒนาบุคคลในกลุ่มสตรี
3. การพัฒนาอาชีพที่กลุ่มดำเนินการอย่างยั่งยืน
4. การพัฒนาเครือข่ายกลุ่ม
5. การพัฒนาวิสัยทัศน์

แผนผังความคิด  
หน่วยที่ 10 กลุ่มสตรีเกษตรกร



## แผนการสอนประจำหน่วยที่ 10

### กลุ่มสตรีเกษตร

#### ตอนที่

- 10.1 แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มสตรีเกษตร
- 10.2 ประเภทกลุ่มสตรีเกษตร
- 10.3 ปัญหา ผลกระทบ ปัจจัยกำหนดความสำเร็จและทิศทางการพัฒนากลุ่มสตรีเกษตร

#### แนวคิด

1. แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มสตรีเกษตรเกิดจากการรวมกลุ่มกันโดยความสมัครใจ เข้ามาทำกิจกรรมและมีวัตถุประสงค์ร่วมกันโดยใช้วัตถุประสงค์ที่มีมากอยู่ในท้องถิ่นเพื่อสร้างอำนาจต่อรองกับนายทุนในการจำหน่ายสินค้าเกษตร องค์ประกอบของกลุ่มสตรีเกษตรกร ประกอบด้วย ที่ปรึกษา ด้านบริหารและวิชาการ ที่ปรึกษา ด้านกิตติมศักดิ์ คณะกรรมการ ประธาน รองประธาน เลขานุการ เภรณูญิก ประชาสัมพันธ์ สมาชิก

2. ประเภทของกลุ่มสตรีเกษตรแบ่งได้หลากหลายตามลักษณะกิจกรรมที่กลุ่มดำเนินการ งานที่รับผิดชอบ เพราะกลุ่มสตรีเกษตรมีความเป็นมาที่ยาวนาน การแบ่งประเภทของกลุ่มตามกิจกรรม มีกิจกรรมเด่นๆคือกลุ่มสตรีเกษตรพัฒนาสังคม กลุ่มสตรีพัฒนาด้านอาชีพ และกลุ่มสตรีเกษตรก้าวหน้า ซึ่งจะกล่าวถึงการก่อตั้ง การดำเนินการที่ประสบผลสำเร็จและอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

3. ปัญหาการบริหารจัดการกลุ่มสตรีเกษตร ประกอบด้วยปัญหาภายในและปัญหาภายนอก ของกลุ่มสตรีเกษตร ซึ่งปัญหามีทั้งปัญหาที่ซับซ้อนและไม่ซับซ้อน แต่ละปัญหามีความส่งต่อและสัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่ ปัญหาที่ที่พบเห็นและสำคัญได้แก่ ด้านตัวสมาชิก และด้านการปฏิบัติงานทางด้านนโยบายของรัฐ ด้านองค์กร

#### วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาหน่วยที่ 10 จบแล้ว นักศึกษาสามารถ

1. อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มสตรีเกษตรได้
2. อธิบายประเภทกลุ่มสตรีเกษตรได้
3. อธิบายปัญหา ผลกระทบ ปัจจัยกำหนดความสำเร็จและทิศทางการพัฒนากลุ่มสตรีเกษตรได้

#### กิจกรรมระหว่างการเรียนรู้

1. ทำแบบประเมินผลตนเองก่อนเรียนหน่วยที่ 10
2. ศึกษาเอกสารการสอนตอนที่ 10.1 – 10.3 ปฏิบัติกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายในเอกสารการสอนแต่ละเรื่อง
3. ทำกิจกรรมประจำชุดวิชาเพื่อเก็บคะแนน(ถ้ามี)
4. ฟังรายการวิทยุกระจายเสียงและเทปเสียงประกอบชุดวิชา(ถ้ามี)
5. ชมรายการวิทยุโทรทัศน์(ถ้ามี)
6. ชมรายการสอนเสริมผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์(ถ้ามี)
7. เข้ารับการสอนเสริมแบบเผชิญหน้าหรือผ่านดาวเทียม(ถ้ามี)
8. ทำแบบประเมินผลตนเองหลังเรียนหน่วยที่ 10

#### สื่อการสอน

1. เอกสารการสอน
2. แบบฝึกปฏิบัติ
3. รายการสอนทางวิทยุกระจายเสียงหรือเทปเสียงประกอบชุดวิชา (ถ้ามี)
4. รายการสอนทางวิทยุโทรทัศน์ (ถ้ามี)
5. รายการสอนเสริมผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (ถ้ามี)
6. การสอนเสริมแบบเผชิญหน้าหรือผ่านดาวเทียม (ถ้ามี)
7. เอกสารโสตทัศน (ถ้ามี)

#### การประเมินผล

1. ประเมินผลจากแบบประเมินตนเองก่อนเรียนและหลังเรียน
2. ประเมินผลกิจกรรมและแนวตอบท้ายเรื่อง
3. ประเมินผลจากกิจกรรมประจำชุดวิชา 20 คะแนน (ถ้ามี)
4. ประเมินผลจากการสอบประจำภาคการศึกษา 80 คะแนน (ถ้าทำกิจกรรมประจำชุดวิชา) หรือ 100 คะแนน (ถ้าไม่ทำกิจกรรมประจำชุดวิชา)

**เมื่ออ่านแผนการสอนแล้ว ขอให้ทำแบบประเมินตนเองก่อนเรียน  
หน่วยที่ 10 ในแบบฝึกปฏิบัติ แล้วจึงศึกษาเอกสารการสอนต่อไป**



## แผนการสอนตอนที่ 10.1

### แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มสตรีเกษตร

โปรดอ่านหัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์ของตอนที่ 10.1 แล้วจึงศึกษารายละเอียดต่อไป

10.1.1 ความหมาย ความสำคัญของกลุ่มสตรีเกษตร

10.1.2 บทบาทของกลุ่มสตรีเกษตร

10.1.3 องค์ประกอบของกลุ่มสตรีเกษตร

#### แนวคิด

1. กลุ่มสตรีเกษตรเกิดจากการมารวมกลุ่มกันด้วยความสมัครใจ เข้ามาทำกิจกรรมและมีวัตถุประสงค์ร่วมกันโดยใช้วัตถุประสงค์ที่มีมากอยู่ในท้องถิ่นเพื่อสร้างอำนาจต่อรองกับนายทุนใน การจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งเพื่อการดำเนิน กิจกรรมของกลุ่มและท้องถิ่น

2. บทบาทของสตรีเกษตรถ้ามองในภาพรวมบทบาทได้รับการพัฒนาขึ้นมากจากในอดีต ที่ให้สตรีทำหน้าที่เป็นแม่บ้านแม่เรือน ในปัจจุบันสตรีในทุกภาคส่วนได้รับการพัฒนาและให้โอกาสเท่าเทียมกับเพศชาย ไม่ที่จะเป็นการศึกษาและอาชีพ สตรีเกษตรในยุคใหม่จึงทำหน้าที่ในหลายบทบาทไม่ว่าจะเป็นบทบาทด้าน การศึกษา ด้านครอบครัว ด้านเศรษฐกิจและสังคม และด้านวัฒนธรรม การเมือง การปกครอง

3. องค์ประกอบของกลุ่มสตรีเกษตร ถ้าศึกษาจากโครงสร้างของกลุ่มสตรีเกษตรทั่วไป จะพบองค์ประกอบภายในโครงสร้างของกลุ่มสตรีเกษตรว่าประกอบไปด้วย ประธาน คณะกรรมการบริหาร ประธานรองประธาน เลขานุการ เภรัญญิก ประชาสัมพันธ์ ที่ปรึกษา ด้านบริหารและวิชาการ ที่ปรึกษาด้าน กิตติมศักดิ์และ สมาชิก

#### วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาตอนที่ 10.1 แล้ว นักเรียนสามารถ

1. อธิบายความหมาย ความสำคัญของกลุ่มสตรีเกษตรได้
2. อธิบายบทบาทของกลุ่มสตรีเกษตรได้
3. อธิบายองค์ประกอบของกลุ่มสตรีเกษตรได้

## สาระสำคัญและกิจกรรมตอนที่ 10.1

### แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มสตรีเกษตร

#### สาระสำคัญ

ในตอนที 10.1 นักศึกษาจะได้เรียนรู้เรื่องแนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มสตรีเกษตรซึ่งแบ่งออกเป็น 3 เรื่องหลักได้แก่

1. กลุ่มสตรีเกษตร หมายถึง กลุ่มสตรีเกษตรที่มารวมกลุ่มกันโดยความสมัครใจ เข้ามาทำกิจกรรมต่างๆและมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการทำกิจกรรมร่วมกัน และโดยใช้วัตถุประสงค์ต่างๆรวมทั้งวัตถุประสงค์ทางการเกษตรที่มีอยู่ในท้องถิ่น

2. บทบาทของสตรีในสังคมไทย ในยุคเกษตรกรรมสตรีทำงานในไร่นาเคียงบ่าเคียงไหล่กับผู้ชายมาตลอด เห็นได้จากที่มีการละเล่นเต้นรำรำเคียว รำสงพางเป็นต้น ซึ่งเป็นบทบาทของสตรีในการผลิตทางการเกษตร ส่วนในยุคอุตสาหกรรมสตรีก็ยังเป็นแรงงานสำคัญในโรงงานอุตสาหกรรมอีกด้วย สตรีจึงมีบทบาททางเศรษฐกิจอย่างเต็มที่ เมื่อสตรีมีการศึกษาสูงขึ้นก็สามารถใช้ความรู้ในบทบาทได้เท่าเทียมกับบุรุษ สตรีจึงเป็นครึ่งหนึ่งของศักยภาพการพัฒนาด้านต่างๆเสมอมา ในสังคมไทยนั้นสตรีมีบทบาทในด้านต่างๆ เป็นครึ่งหนึ่งของบุรุษมาตลอด

3. องค์ประกอบของกลุ่มสตรีเกษตรกร ประกอบด้วย ที่ปรึกษา ด้านบริหารและวิชาการ ที่ปรึกษา กิตติมศักดิ์ คณะกรรมการ ประธาน รองประธาน เลขานุการ เภรัญญิก ประชาสัมพันธ์ สมาชิก

หลังจากอ่านสาระสำคัญของตอนที่ 10.1 โปรดศึกษารายละเอียดของเนื้อหาสาระในประมวลสาระชุดวิชาหน่วยที่ 10 ตอนที่ 10.1 เรื่องที่ 10.1.1 - 10.1.3 และประกอบกิจกรรมระหว่างเรียนตามที่กำหนดไว้ท้ายประมวลสาระชุดวิชาแต่ละเรื่อง

## ตอนที่ 10.1 แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มสตรีเกษต

### สาระสำคัญและกิจกรรมเรื่องที่ 10.1.1.

#### ความหมาย ความสำคัญของกลุ่มสตรีเกษต

##### สาระสำคัญ

ความสำคัญของกลุ่มสตรีเกษต ซึ่งสามารถจะพิจารณาไว้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการรวมกลุ่มสตรีอาจวัดจากระดับขั้นของการพัฒนากลุ่มสตรีเกษตว่ามี ลักษณะเป็นกลุ่มสนใจ มีการรวมตัวกันพูดคุยถกเถียงถึงปัญหา มีการศึกษาเรียนรู้หมายถึงมีความพยายามในการแสวงหาความรู้ทั้งโดยการศึกษาดูงาน หรือแลกเปลี่ยนกับผู้รู้ทั้งภายในและภายนอก ชุมชนเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำร่วมกัน จากวัตถุประสงค์และระดับขั้นการพัฒนาแสดงให้เห็นว่ากลุ่มสตรีเกษต มีหลากหลายลักษณะ มีการพัฒนาตลอดเวลาอย่างไม่หยุดยั้ง 2. กฎกติกา กลุ่มสตรีเกษตที่จะมีความเข้มแข็งได้มีการกำหนด กฎกติกา ระเบียบ เพื่อควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่มสตรีเกษตหรือองค์กรและการออกกฎระเบียบและกติกา เพื่อใช้บังคับกับสมาชิกกลุ่ม สมาชิกควรมีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบและกติกา และสมาชิกควรปฏิบัติตามกฎระเบียบและกติกาด้วยสมาชิก ทำหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ การวัดในเรื่องนี้อาจวัดจากจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรม ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ระดับพูดคุยถึงปัญหา ระดับเสนอความคิด ระดับลงมือปฏิบัติ 3. กรรมการกลุ่มสตรีเกษต กรรมการกลุ่มสตรีเกษตถือเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในการช่วยให้กลุ่มสตรีเกษตมีความเข้มแข็ง ดังนั้นตัวชี้วัดในเรื่องการรวมกลุ่มที่สำคัญ เช่น ความรู้ความสามารถของกรรมการความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบในการประชุม การติดตามงานและประเมินผลงาน เป็นต้น 4. กิจกรรม เป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่งถึงความเข้มแข็ง เช่นกิจกรรมด้านการพัฒนาอาชีพของสมาชิก กิจกรรมด้านพัฒนาสังคม กิจกรรมด้านการรับรู้จากเจ้าหน้าที่เกษต และกิจกรรมด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และทรัพยากรสาธารณสุขของชุมชน 5. กองทุนของกลุ่มสตรีเกษต ความสามารถในการระดมทุนภายในของตน ในชุมชนนับเป็น เครื่องมือสะท้อนถึงศักยภาพและความเข้มแข็งของกลุ่มได้เป็นอย่างดี ซึ่งตัวชี้วัดในประเด็นนี้ได้แก่ ขนาดของกองทุนที่ระดมจากสมาชิก ประเภทของกองทุน ความสม่ำเสมอในการออม/ฝากเข้ากองทุน สมาชิก อัตราการเจริญเติบโตของกองทุน เป็นต้น

หลังจากอ่านสาระสำคัญของเรื่องที่ 10.1.1 นี้แล้ว โปรดศึกษารายละเอียดของเนื้อหาสาระในประมวลสาระชุดวิชาหน่วยที่ 10 ตอนที่ 10.1 เรื่องที่ 10.1.1 และประกอบกิจกรรมระหว่างเรียนตามที่กำหนดไว้ท้ายประมวลสาระชุดวิชาเรื่องที่ 10.1.1

## ตอนที่ 10.1 แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มสตรีเกษตร

### สาระสำคัญและกิจกรรมเรื่องที่ 10.1.2.

#### บทบาทของกลุ่มสตรีเกษตร

##### สาระสำคัญ

บทบาทของกลุ่มสตรีเกษตรที่จะมีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้นขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการ คือ

1. ปัจจัยภายนอก เช่น การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก บทบาทและวิธีการทำงานของนักพัฒนา

2. ปัจจัยภายใน ได้แก่ ผู้นำกลุ่มกระบวนการกลุ่มและการบริหารของกลุ่ม ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่ง คือสมาชิกกลุ่มต้องมีความสามารถในการทำงานตามหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้และให้ ความร่วมมือช่วยเหลือกันในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนให้สำเร็จ เพื่อให้กิจกรรมสามารถดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการและกิจกรรมพัฒนานั้น ๆ

หลังจากอ่านสาระสำคัญของเรื่องที่ 10.1.2 นี้แล้ว โปรดศึกษารายละเอียดของเนื้อหาสาระในประมวลสาระชุดวิชาหน่วยที่ 10 ตอนที่ 10.1 เรื่องที่ 10.1.2 และประกอบกิจกรรมระหว่างเรียนตามที่กำหนดไว้ท้ายประมวลสาระชุดวิชาเรื่องที่ 10.1.2

## ตอนที่ 10.1 แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มสตรีเกษตร

### สาระสำคัญและกิจกรรมเรื่องที่ 10.1.3.

#### องค์ประกอบของกลุ่มสตรีเกษตร

#### สาระสำคัญ

องค์ประกอบในโครงสร้างจะประกอบไปด้วยกลุ่มบุคคลที่ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประธานกลุ่มสตรีเกษตร คือบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกหรือเลือกสรรจาก คณะกรรมการหรือสมาชิกกลุ่มสตรีเกษตร ให้มาทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่ม

2. คณะกรรมการกลุ่มสตรีเกษตร คือ สมาชิกจำนวน 5 คน ซึ่งได้รับเลือกจากสมาชิกกลุ่มสตรีเกษตรกรในกลุ่มนั้น ๆ ให้เป็นตัวแทนในการดำเนินงานของกลุ่ม จะอยู่ในตำแหน่งคราวละ 1 ปี จะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการของกลุ่มทุก ๆ ต้นปี คณะกรรมการทั้ง 5 ตำแหน่ง ได้แก่ ประธาน รองประธาน เลขานุการ เหรัญญิก และประชาสัมพันธ์ (ขยายแต่ละตำแหน่งทำหน้าที่อะไร เนื้อหาก็คะเพิ่มขึ้น)

3. ที่ปรึกษากลุ่มสตรีเกษตรกร คือ กลุ่มบุคคลที่อยู่ในท้องถิ่น อาจเป็นหญิงหรือชายก็ได้ที่รับผิดชอบในการให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนเกี่ยวกับการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มสตรีเกษตรทั้งหมด เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มประสบผลสำเร็จ

4. สมาชิก คือ บุคคลที่เป็นสตรีเกษตรตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมาทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เดียวกันอย่างมี ประสิทธิภาพ แล้วปฏิบัติงานในงานนั้น ๆ ดังนั้นประโยชน์ของการทำงานเป็นทีมสมาชิกในทีมจะต้องได้มีการพัฒนาเต็มความสามารถของตน ได้รับเปลี่ยนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์กับเพื่อนร่วมงานทำให้เกิดการเรียนรู้ การรับฟังความคิดเห็นและการสื่อสารกัน

หลังจากอ่านสาระสำคัญของเรื่องที่ 10.1.3 นี้แล้ว โปรดศึกษารายละเอียดของเนื้อหาสาระในประมวลสาระชุดวิชาหน่วยที่ 10 ตอนที่ 10.1 เรื่องที่ 10.1.3 และประกอบกิจกรรมระหว่างเรียนตามที่กำหนดไว้ท้ายประมวลสาระชุดวิชาเรื่องที่ 10.1.3

สาระสำคัญและกิจกรรมตอนที่ 10.1  
แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มสตรีเกษตร

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 10.1.1

จงอธิบายความหมายของกลุ่มสตรีเกษตร

---

---

---

---

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 10.1.2

จงบอกบทบาทของสตรีเกษตร

---

---

---

---

---

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 10.1.3

จงบอกองค์ประกอบของกลุ่มสตรีเกษตรกร

---

---

---

---

---

หลังจากประกอบกิจกรรม 10.1.1 - 10.1.3 แล้ว โปรดตรวจสอบคำตอบจากแนวตอบที่กำหนดไว้  
ท้ายหน่วยที่ 10 ในคู่มือการศึกษาเล่มนี้

## แผนการสอนตอนที่ 10.2

### ประเภทกลุ่มสตรีเกษตร

โปรดอ่านหัวเรื่อง แนวคิดและวัตถุประสงค์ของตอนที่ 10.2 แล้วจึงศึกษารายละเอียดดังต่อไปนี้

#### หัวเรื่อง

10.2.1 กลุ่มสตรีเกษตรด้านพัฒนาสังคม

10.2.2 กลุ่มสตรีเกษตรด้านพัฒนาอาชีพ

10.2.3 กลุ่มสตรีเกษตรก้าวหน้า

#### แนวคิด

1. กลุ่มสตรีเกษตรพัฒนาสังคม เป็นกลุ่มสตรีเกษตรที่ดำเนินกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาสังคมซึ่งมีหลากหลายกลุ่ม ที่นำเสนอเป็นตัวอย่าง เป็นกลุ่มสตรีเกษตรที่ทำกิจกรรมเกี่ยวกับบัญชีฟาร์ม เพราะบัญชีฟาร์ม เป็นเรื่องสำคัญในการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องการเงิน และได้รับรางวัลเป็นกลุ่มสตรีเกษตรดีเด่น ด้านบัญชีฟาร์ม และความสำเร็จต้องประกอบด้วยสมาชิก หน่วยงาน เกษตรกรรม คณะกรรมการ รวมถึงเจ้าหน้าที่ เพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาของกลุ่มสตรีเกษตรพัฒนาสังคมได้

2. กลุ่มสตรีเกษตรพัฒนาอาชีพ เป็นกลุ่มสตรีเกษตรที่ประสบผลสำเร็จในด้านการปลูกสร้างสวนป่า มีการดำเนินกิจกรรมจากคนๆเดียวอย่างวิริยะอุสาหะ และเผยแพร่ความรู้ที่ได้ไปยังเพื่อนบ้านจนกระทั่งมีการจัดตั้งกลุ่ม ซึ่งการนำเสนอจะเน้นถึง ความสำเร็จของการจัดตั้งโดยมีการดำเนินงาน และการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม รวมถึงปัญหาอุปสรรคของกลุ่มสตรีเกษตรเพื่อทำให้กลุ่มเกิดความยั่งยืนและพัฒนาอย่างดียิ่ง

3. กลุ่มสตรีเกษตรก้าวหน้า เป็นกลุ่มสตรีเกษตรบ้านโนนยาง ที่ได้มีการจัดตั้งเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน โดยมีการบริหารจัดการฝ่ายต่างๆ ได้แก่ ฝ่ายการผลิต การตลาด การเงินและฝ่ายตรวจสอบ เพื่อให้กลุ่มดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ กลุ่มสตรีเกษตร บ้านโนนยาง มีบทบาทสำคัญและเป็นต้นแบบของตลาดสีเขียว ซึ่งเกิดจากความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกและผู้คนในชุมชน

#### วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาตอนที่ 10.2 แล้ว นักศึกษาสามารถ

1. อธิบายกลุ่มสตรีเกษตรพัฒนาสังคมได้
2. อธิบายกลุ่มสตรีเกษตรพัฒนาอาชีพได้
3. อธิบายกลุ่มสตรีเกษตรหัวก้าวหน้าได้

## สาระสำคัญและกิจกรรมตอนที่ 10.2

### ประเภทกลุ่มสตรีเกษตร

#### สาระสำคัญ

ในตอนี่ 10.2 นักศึกษาจะได้เรียนรู้เรื่องประเภทกลุ่มสตรีเกษตร เนื้อหาสำคัญอยู่ 3 ส่วนดังนี้

1. กลุ่มสตรีเกษตรด้านการพัฒนาสังคมต้องประกอบด้วยสมาชิก หน่วยงาน เกษตรกรรม คณะกรรมการ รวมถึงเจ้าหน้าที่ เพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาของกลุ่มสตรีเกษตรพัฒนาสังคมได้
2. กลุ่มสตรีเกษตรด้านพัฒนาอาชีพของการปลูกสวนป่า จัดตั้งขึ้นโดยการเป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม โดยมีการศึกษาลองผิดลองถูกและพยายามเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอุสาหะ จนกระทั่งได้องค์ความรู้และมีความมั่นใจ จึงมีการนำความรู้ต่าง ๆ ที่ค้นพบมาถ่ายทอดให้แก่ชุมชนและทำให้คนในชุมชนเกิดการร่วมการทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอาชีพในชุมชน จนกลายเป็นชุมชนที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับและแหล่งศึกษาเรียนรู้
3. กลุ่มสตรีเกษตรก้าวหน้า ได้มีการจัดตั้งเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน โดยมีการบริหารจัดการฝ่ายต่างๆ ได้แก่ ฝ่ายการผลิต การตลาด การเงินและฝ่ายตรวจสอบ เพื่อให้กลุ่มดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลังจากอ่านสาระสำคัญของตอนที่ 10.2 โปรดศึกษารายละเอียดของเนื้อหาสาระในประมวลสาระชุดวิชาหน่วยที่ 10 ตอนที่ 10.2 เรื่องที่ 10.2.1-10.2.3 และประกอบกิจกรรมระหว่างเรียนตามที่กำหนดไว้ท้ายประมวลสาระชุดวิชาแต่ละเรื่อง



## ตอนที่ 10.2 ประเภทกลุ่มสตรีเกษตรกร

### สาระสำคัญและกิจกรรมเรื่องที่ 10.2.1

#### กลุ่มสตรีเกษตรกรด้านพัฒนาสังคม

#### สาระสำคัญ

บทบาทหน้าที่ของกลุ่มสตรีเกษตรกรที่มีการพัฒนาต่อสังคม สามารถช่วยเหลือเกษตรกรทั้งที่เป็นสมาชิกและไม่ใช่มชิกหลายประการ ทำให้กลุ่มสตรีเกษตรกรได้เล็งเห็นผลกระทบของการจัดตั้งกลุ่มดังนี้

1. ช่วยยกระดับรายได้ให้สูงขึ้น เพราะเกษตรกรยังคงอยู่ภายใต้อิทธิพลครอบงำของพ่อค้าคนกลางเป็นส่วนใหญ่ ภายใต้เงื่อนไขที่พ่อค้าคนกลางกำหนดขึ้น ด้วยวิธีการซื้อถูก ขายแพง การให้เงินกู้ในอัตราดอกเบี้ยที่สูง การยกระดับรายได้ของกลุ่มสตรีเกษตรกรเกษตรกรนี้ กลุ่มสามารถเพิ่มผลผลิตได้ โดยการปรับปรุงดิน การใช้ปุ๋ยเคมี การปรับปรุงที่นาให้เรียบ การเพิ่มราคาขายผลผลิต กลุ่มเกษตรกรที่สามารถรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรได้เพียงพอ สามารถรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรในราคาเท่ากับราคาตลาดหรืออาจจะสูงกว่าทำให้รายได้ดีขึ้น

2. การเพิ่มการออมเงินลงทุน โดยกลุ่มสตรีเกษตรกรเป็นองค์กรธุรกิจของผู้ผลิตจำนวนมาก ย่อมสามารถระดมเงินออมในรูปแบบต่าง ๆ เข้ามาได้มาก ทำให้เพิ่มทุนสะสมกำไร การรับฝากเงินและรับฝากผลผลิตของกลุ่มเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

3. การเพิ่มความรู้ในการบริหารธุรกิจ การขยายตัวของกลุ่มสตรีเกษตรกรทำให้คณะกรรมการได้เรียนรู้เรื่องการดำเนินการธุรกิจเพิ่มขึ้น ซึ่งนอกจากนี้ยังมีความรู้ในด้านวิชาการการเกษตร คณะกรรมการต้องเข้าใจธุรกิจตลาด ระบบกลไกด้านราคาการขนส่ง การบัญชี และอื่น ๆ มากขึ้น ซึ่งเดิมเกษตรกรไม่มีความรู้เรื่องนี้เลย

หลังจากอ่านสาระสำคัญของเรื่องที่ 10.2.1 นี้แล้ว โปรดศึกษารายละเอียดของเนื้อหาสาระในประมวลสาระชุดวิชาหน่วยที่ 10 ตอนที่ 10.2 เรื่องที่ 10.2.1 และประกอบกิจกรรมระหว่างเรียนตามที่กำหนดไว้ท้ายประมวลสาระชุดวิชาเรื่องที่ 10.2.1

ตอนที่ 10.2 ประเภทกลุ่มสตรีเกษตร  
สาระสำคัญและกิจกรรมเรื่องที่ 10.2.2  
กลุ่มสตรีเกษตรด้านพัฒนาอาชีพ

สาระสำคัญ

กลุ่มสตรีเกษตรด้านพัฒนาอาชีพของการปลูกสวนป่า จัดตั้งขึ้นโดยการเป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม โดยมีการศึกษาลองผิดลองถูกและพยายามเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอุสาหะ จนกระทั่งได้องค์ความรู้และมีความมั่นใจ จึงมีการนำความรู้ต่าง ๆ ที่ค้นพบมาถ่ายทอดให้แก่ชุมชนและทำให้คนในชุมชนเกิดการร่วมการทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอาชีพในชุมชน จนกลายเป็นชุมชนที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับและแหล่งศึกษาเรียนรู้

หลังจากอ่านสาระสำคัญของเรื่องที่ 10.2.2 นี้แล้ว โปรดศึกษารายละเอียดของเนื้อหาสาระในประมวลสาระชุดวิชาหน่วยที่ 10 ตอนที่ 10.2 เรื่องที่ 10.2.2 และประกอบกิจกรรมระหว่างเรียนตามที่กำหนดไว้ท้ายประมวลสาระชุดวิชาเรื่องที่ 10.2.2

## ตอนที่ 10.2 ประเภทกลุ่มสตรีเกษตร

### สาระสำคัญและกิจกรรมเรื่องที่ 10.2.3

#### กลุ่มสตรีเกษตรกรก้าวหน้า

#### สาระสำคัญ

กลุ่มสตรีเกษตรกรก้าวหน้า ได้มีการจัดตั้งเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน โดยมีการบริหารจัดการฝ่ายต่างๆ ได้แก่ ฝ่ายการผลิต การตลาด การเงินและฝ่ายตรวจสอบ เพื่อให้กลุ่มดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก

- กลุ่มเปิดโอกาสให้สมาชิกมีบทบาทมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยใช้หลักประชาธิปไตยมีประชุมสามัญประจำปี ปีละ 1 ครั้ง หรือแล้วแต่ความจำเป็น

- สมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ กติกา ข้อบังคับ รวมทั้งราคาสินค้าของร้านค้ากลุ่ม

- มีเวทีประชาคมแสดงความคิดเห็น ระดมปัญหาแนวทางแก้ไข จัดทำแผนพัฒนา

- สมาชิกร่วมคิดร่วมแก้ปัญหาพร้อมทำร่วมรับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

- คณะกรรมการและสมาชิกร่วมกันพัฒนาและถ่ายทอดศักยภาพและความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่ม

#### จัดการกลุ่ม

1. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

2. สมาชิกทุกคนมีโอกาสได้รับการพัฒนา (ฝึกอบรมและดูงาน)

3. มีการเชื่อมโยงกับองค์กรอื่น ๆ เพื่อประสานความร่วมมือ

4. มีการประชุมผู้ถือหุ้น ปีละครั้ง

หลังจากอ่านสาระสำคัญของเรื่องที่ 10.2.3 นี้แล้ว โปรดศึกษารายละเอียดของเนื้อหาสาระในประมวลสาระชุดวิชาหน่วยที่ 10 ตอนที่ 10.2 เรื่องที่ 10.2.3 และประกอบกิจกรรมระหว่างเรียนตามที่กำหนดไว้ท้ายประมวลสาระชุดวิชาเรื่องที่ 10.2.3

## สาระสำคัญและกิจกรรมตอนที่ 10.2.3

### ประเภทกลุ่มสตรีเกษตร

#### กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 10.2.1

จงบอกผลกระทบของกลุ่มสตรีเกษตรด้านการพัฒนาสังคม

---

---

---

---

#### กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 10.2.2

จงบอกวัตถุประสงค์หลักของกลุ่มสตรีเกษตรด้านการพัฒนาอาชีพของการปลูกสวนป่า

---

---

---

---

#### กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 10.2.3

จงบอกเหตุผลของการจัดตั้งกลุ่มสตรีเกษตรหัวก้าวหน้า

---

---

---

---

หลังจากประกอบกิจกรรม 10.2.1 - 10.2.3 แล้ว โปรดตรวจสอบคำตอบจากแนวตอบที่กำหนดไว้  
ท้ายหน่วยที่ 10 ในคู่มือการศึกษาเล่มนี้

## แผนการสอนตอนที่ 10.3

### ปัญหา ผลกระทบ ปัจจัยกำหนดความสำเร็จและแนวทางการพัฒนากลุ่มสตรีเกษตรกร

โปรดอ่านหัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์ของตอนที่ 10.3 แล้วจึงศึกษารายละเอียดต่อไป

- 10.3.1 ปัญหา ในการบริหารจัดการกลุ่มสตรีเกษตรกร
- 10.3.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีเกษตรกร
- 10.3.3 แนวทางการพัฒนากลุ่มสตรีเกษตรกร

#### แนวคิด

1. ปัญหาการบริหารจัดการกลุ่มสตรีเกษตรกร ประกอบด้วยปัญหาทั้งที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาภายในกลุ่มเองและปัญหาที่เกิดขึ้นภายนอกกลุ่ม ปัญหาภายในกลุ่มที่สำคัญ เป็นปัญหาเกี่ยวกับประธานกลุ่ม กรรมการกลุ่ม สมาชิกและการปฏิบัติงาน ส่วนปัญหาภายนอกเป็นหาเกี่ยวกับด้านนโยบายของรัฐ ด้านองค์กร ด้านตัวบุคคล และด้านการปฏิบัติงาน

2. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีเกษตรกร ประกอบไปด้วยปัจจัย 2 ส่วนที่สำคัญ ปัจจัยภายในได้แก่ สมาชิก กลุ่ม ผู้นำและการบริหารกลุ่ม ส่วนปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีเกษตรกร เป็นปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการปกครองและด้านสิ่งแวดล้อม

3. แนวทางที่จะนำไปสู่การพัฒนาของกลุ่มสตรีเกษตรกรในมิติเชิงวัฒนธรรมมาผสมผสานในกิจกรรมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการตอบสนองต่อปัญหา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดการกลุ่ม การมีส่วนร่วมของสมาชิก ผู้นำ ผลประโยชน์ การยอมรับ การขยายและกิจกรรม

ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

#### วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาตอนที่ 10.3 แล้ว นักศึกษาสามารถ

- 1. อธิบายปัญหา ในการบริหารจัดการกลุ่มสตรีเกษตรกรได้
- 2. อธิบายปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีเกษตรกรได้
- 3. อธิบายแนวทางการพัฒนากลุ่มสตรีเกษตรกรได้

## สาระสำคัญและกิจกรรมตอนที่ 10.3

### ปัญหา ผลกระทบ ปัจจัยกำหนดความสำเร็จและแนวทางการพัฒนากลุ่มสตรีเกษตรกร

#### สาระสำคัญ

ในตอนที 10.3 นักศึกษาจะได้เรียนรู้เรื่องปัญหา ผลกระทบ ปัจจัยกำหนดความสำเร็จและแนวทางการพัฒนาสตรีเกษตรกร ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 เรื่องหลัก ได้แก่

1. ปัญหาการบริหารจัดการกลุ่มสตรีเกษตรกร ประกอบด้วยปัจจัยภายใน ได้แก่ ด้านตัวสมาชิก และปัจจัยภายนอก ได้แก่ นโยบายรัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อทราบปัญหาก็คจะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ และบริหารจัดการกลุ่มสตรีได้อย่างถูกต้อง
2. ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีเกษตรกร ได้แก่ สมาชิก ผู้นำกลุ่ม การบริหารองค์กร รวมถึงปัจจัยภายนอกได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมืองกรณีตัวอย่างบ้านสวนทวีพิบูล เป็นกรณีศึกษาการผสมผสานฟาร์มสัตว์และฟาร์มพืชเข้าด้วยกัน นอกจากนี้ ยังมีการสอดแทรกองค์ความรู้ในกิจกรรมการท่องเที่ยวของศูนย์ จึงมีความน่าสนใจในการศึกษาและถอดบทเรียน
3. การพัฒนา กลุ่ม จะเห็นได้ว่ากลุ่มหากมีการพัฒนาอย่างเดียวยังไม่ได้คำนึงถึงตัวชี้วัดว่าสิ่งไหนที่เป็นผลทำให้เกิดการพัฒนา ได้แก่ การปรับตัวกลุ่ม เป้าหมายกลุ่ม ความสัมพันธ์ ของกลุ่ม การสร้างบรรยากาศ ประสิทธิภาพและแรงผลักดันของกลุ่ม รวมถึงกิจกรรมของกลุ่ม ซึ่งปัจจัยที่บ่งชี้ของการพัฒนา กลุ่ม

หลังจากอ่านสาระสำคัญของตอนที่ 10.3 โปรดศึกษารายละเอียดของเนื้อหาสาระในประมวลสาระชุดวิชาหน่วยที่ 10 ตอนที่ 10.1 เรื่องที่ 10.3.1- 10.3.3 และประกอบกิจกรรมระหว่างเรียนตามที่กำหนดไว้ท้ายประมวลสาระชุดวิชาแต่ละเรื่อง

## ตอนที่ 10.3 ปัญหา ผลกระทบ ปัจจัยกำหนดความสำเร็จและแนวทางการพัฒนา

### กลุ่มสตรีเกษตรกร

#### สาระสำคัญและกิจกรรมเรื่องที่ 10.3.1

#### ปัญหา ในการบริหารจัดการกลุ่มสตรีเกษตรกร

##### สาระสำคัญ

เป็นปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายในกลุ่มสตรีเกษตรกรเองและเกิดขึ้นแล้วมีผลกระทบต่อการดำเนินงานกลุ่ม ปัญหาที่สำคัญได้แก่ปัญหาเกี่ยวกับ

1. ด้านประธานกลุ่ม ประธานกลุ่มข้อมูลที่พบในกลุ่มสตรีเกษตรกรบางกลุ่ม ทำงานไม่อุทิศตน มีการแสวงหาผลประโยชน์จากการดำเนินกลุ่มในรูปแบบต่างๆ ทำให้มวลสมาชิกไม่ให้ความร่วมมือ ซึ่งมีผลทำให้กลุ่มขาดเสถียรภาพ ขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

2. ด้านคณะกรรมการกลุ่ม คณะกรรมการกลุ่ม เป็นกลุ่มบุคคลที่ได้รับการเลือกสรร ขึ้นมาให้ดำเนินกิจการกลุ่ม เป็นตัวแทนของสมาชิก ปัญหาที่เกิดขึ้นในบางครั้งเกิดจากความไม่ลงรอยกันในการทำงาน เพราะธรรมชาติของสตรีส่วนใหญ่ค่อนข้างคิดเล็กคิดน้อย ในเรื่องผลประโยชน์ ความเป็นธรรม การได้รับการปฏิบัติไม่เท่าเทียมกัน ในคณะกรรมการกลุ่ม คณะกรรมการกลุ่มที่ดีจะต้องมีความสามัคคีในการทำงาน พูดภาษาเดียวกัน ทำงานไปในทิศทางเดียวกัน

3. ด้านสมาชิกกลุ่ม สมาชิกส่วนใหญ่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนบุคคล การกำหนดตำแหน่ง การสรรหาบุคคล การคัดเลือกบุคคล การจัดสวัสดิการและอื่น ๆ

หลังจากอ่านสาระสำคัญของเรื่องที่ 10.3.1 นี้แล้ว โปรดศึกษารายละเอียดของเนื้อหาสาระในประมวลสาระชุดวิชาหน่วยที่ 10 ตอนที่ 10.3 เรื่องที่ 10.3.1 และประกอบกิจกรรมระหว่างเรียนตามที่กำหนดไว้ท้ายประมวลสาระชุดวิชาเรื่องที่ 10.3.1

## ตอนที่ 10.3 ปัญหา ผลกระทบ ปัจจัยกำหนดความสำเร็จและแนวทางการพัฒนา

### กลุ่มสตรีเกษตรกร

#### สาระสำคัญและกิจกรรมเรื่องที่ 10.3.2

#### ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีเกษตรกร

##### สาระสำคัญ

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีเกษตรกรประกอบด้วยปัจจัยด้าน สมาชิก ผู้นำ กลุ่ม การบริหารองค์กรได้แก่

1.สมาชิก ในองค์กรสมาชิกถือเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนากลุ่มสตรีเกษตรกร โดยสมาชิกต้องมีความเข้าใจ และซาบซึ้งถึงวัตถุประสงค์และหลักการดำเนินงานของกลุ่มสตรีเกษตรกรอย่างแท้จริง

2.ผู้นำ ในการทำงาน หากจะพูดถึงผู้นำหรือหัวหน้าทีมถือเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการนำกลุ่มทำงานให้ได้ผล และสร้างความเป็นกลุ่มให้เข้มแข็ง ตลอดจนรักษาให้กลุ่มอยู่รอดได้ต่อไป

3.กลุ่ม ถือเป็นกำหนดขนาดให้เหมาะสมกับงาน ในการพิจารณาหาทางเพิ่มประสิทธิภาพของกลุ่ม การทำงานของกลุ่มจะมีการพัฒนานำไปสู่ประสิทธิภาพนั้น กลุ่มควรมีการกำหนดบทบาทแรงจูงใจของสมาชิก ความสามัคคีของกลุ่มและกระบวนการทำงานร่วมกันในเชิงกระบวนการ

4.ด้านการบริหารองค์กร ในส่วนขององค์กรกลุ่มสตรีเกษตรกรปัจจัยแวดล้อมในองค์กรเป็นแรงผลักดันภายในองค์กรที่มี

หลังจากอ่านสาระสำคัญของเรื่องที่ 10.3.2 นี้แล้ว โปรดศึกษารายละเอียดของเนื้อหาสาระในประมวลสาระชุดวิชาหน่วยที่ 10 ตอนที่ 10.3 เรื่องที่ 10.3.2 และประกอบกิจกรรมระหว่างเรียนตามที่กำหนดไว้ท้ายประมวลสาระชุดวิชาเรื่องที่ 10.3.2



## ตอนที่ 10.3 ปัญหา ผลกระทบ ปัจจัยกำหนดความสำเร็จและแนวทางการพัฒนา

### กลุ่มสตรีเกษตรกร

#### สาระสำคัญและกิจกรรมเรื่องที่ 10.3.3

##### แนวทางการพัฒนากลุ่มสตรีเกษตรกร

##### สาระสำคัญ

ปัจจัยที่บ่งชี้แนวทางการพัฒนากลุ่มไว้หลายแนวทางและสรุปได้ว่าดังนี้

1. การปรับตัวของกลุ่ม ได้แก่ ลักษณะความสามารถในการยอมรับแนวความคิดและวิธีการใหม่ ตลอดจนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ และเทคนิคในการดำเนินงานของกลุ่มเพื่อให้กลุ่มสามารถเพิ่มสมรรถภาพในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลได้อยู่เสมอ
2. เป้าหมายของกลุ่ม ได้แก่ ลักษณะความสามารถของกลุ่มในการกำหนดและพัฒนาในการดำเนินงาน และความสามารถในการสร้างประสิทธิภาพในการทำงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายได้อยู่เสมอ
3. ความสัมพันธ์อันดีของกลุ่ม ได้แก่ ลักษณะความสามารถของกลุ่มในการสร้างความร่วมมือมีความผูกพันซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกทุกคนทุกฝ่าย
4. การสร้างและรักษามาตรฐาน ได้แก่ ลักษณะความสามารถของกลุ่มในการรับสมาชิกให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานของกลุ่มได้อยู่เสมอ
5. บรรยากาศของกลุ่ม ได้แก่ ลักษณะความสามารถของกลุ่มในการสร้างบรรยากาศที่ดี ในการทำงาน มีสิ่งดึงดูดให้ทุกคนทุกฝ่ายเกิดความรู้สึกอบอุ่นมีขวัญกำลังใจดี มีความพร้อมมีการเสียสละและร่วมมือกันทำงานให้กับกลุ่มอย่างเต็มที่
6. ประสิทธิภาพของกลุ่ม ได้แก่ ลักษณะความสามารถของกลุ่มในการทำงานให้บรรลุผลตามเป้าหมาย ทั้งสามารถในการสร้างเสริมสร้างสมรรถภาพและรักษามาตรฐานของการอยู่ร่วมกันได้อยู่เสมอ
7. แรงผลักดันของกลุ่ม ได้แก่ ลักษณะความสามารถในกลุ่มสร้างกำลังอำนาจในการเร่งเร้าสนับสนุนให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกลไก เพื่อการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ
8. กิจกรรมของกลุ่ม ได้แก่ ลักษณะความสามารถของกลุ่มในการจัดเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบกิจกรรม

หลังจากอ่านสาระสำคัญของเรื่องที่ 10.3.3 นี้แล้ว โปรดศึกษารายละเอียดของเนื้อหาสาระในประมวลสาระชุดวิชาหน่วยที่ 10 ตอนที่ 10.3 เรื่องที่ 10.3.3 และประกอบกิจกรรมระหว่างเรียนตามที่กำหนดไว้ท้ายประมวลสาระชุดวิชาเรื่องที่ 10.3.3

### สาระสำคัญและกิจกรรมตอนที่ 10.3

#### ปัญหา ผลกระทบ ปัจจัยกำหนดความสำเร็จและแนวทางการพัฒนา

#### กลุ่มสตรีเกษตรกร

##### กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 10.3.1

จงบอกปัญหาการบริหารจัดการของกลุ่มสตรีเกษตรกรเป็นข้อ

---

---

---

---

##### กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 10.3.2

จงบอกปัจจัยภายในที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีเกษตรกร

---

---

---

---

##### กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 10.3.3

แนวทางการพัฒนาของกลุ่มสตรีเกษตรกรประกอบด้วยอะไร

---

---

---

---

หลังจากประกอบกิจกรรม 10.3.1 - 10.3.3 แล้ว โปรดตรวจสอบคำตอบจากแนวตอบที่กำหนดไว้  
ท้ายหน่วยที่ 10 ในคู่มือการศึกษาเล่มนี้

## แนวตอบกิจกรรมหน่วยที่ 10

### กลุ่มสตรีเกษตรกร

#### ตอนที่ 10.1 แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มสตรีเกษตรกร

##### แนวตอบกิจกรรมท้ายเรื่องที่ 10.1.1

กลุ่มสตรีเกษตรกร หมายถึง กลุ่มสตรีเกษตรกรที่มารวมกลุ่มกันด้วยความสมัครใจ เข้ามาทำกิจกรรมและมีวัตถุประสงค์ร่วมกันโดยใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

##### แนวตอบกิจกรรมท้ายเรื่องที่ 10.1.2

1. ด้านการศึกษา
2. ด้านครอบครัว
3. ด้านเศรษฐกิจและสังคม
4. ด้านวัฒนธรรม การเมือง การปกครอง

##### แนวตอบกิจกรรมท้ายเรื่องที่ 10.1.3

องค์ประกอบของกลุ่มสตรีเกษตรกร ประกอบด้วย ที่ปรึกษา ด้านบริหารและวิชาการ ที่ปรึกษาด้านกิตติมศักดิ์ คณะกรรมการ ประธาน รองประธาน เลขานุการ เภรัญญิก ประชาสัมพันธ์ สมาชิก

#### ตอนที่ 10.2 ประเภทกลุ่มสตรีเกษตรกร

##### แนวตอบกิจกรรมท้ายเรื่องที่ 10.2.1

1. ช่วยยกระดับรายได้ให้สูงขึ้น
2. การเพิ่มการออมเงินลงทุน
3. การเพิ่มความรู้ในการบริหารธุรกิจ การขยายตัวของกลุ่ม

##### แนวตอบกิจกรรมท้ายเรื่องที่ 10.2.2

จัดตั้งขึ้นโดยการเป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม โดยการนำความรู้ต่าง ๆ ที่ได้มาถ่ายทอดให้แก่ชุมชน

##### แนวตอบกิจกรรมท้ายเรื่องที่ 10.2.3

เพื่อสร้างความเป็นธรรมในการซื้อขายสินค้าให้แก่ชุมชน และเกิดอำนาจการต่อรองในราคาสินค้า

#### ตอนที่ 10.3 ปัญหา ผลกระทบ ปัจจัยกำหนดความสำเร็จและแนวทางการพัฒนากลุ่มสตรีเกษตรกร

##### แนวตอบกิจกรรมท้ายเรื่องที่ 10.3.1

1. ด้านตัวสมาชิก
2. ด้านการปฏิบัติงาน
3. ด้านนโยบายของรัฐ
4. ด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

**แนวตอบกิจกรรมท้ายเรื่องที่ 10.3.2**

สมาชิก ผู้นำ กลุ่ม การบริหารองค์กร

**แนวตอบกิจกรรมท้ายเรื่องที่ 10.3.3**

มิติเชิงวัฒนธรรมมาผสมผสานในกิจกรรมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการตอบสนองต่อปัญหา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดการกลุ่ม การมีส่วนร่วมของสมาชิก ผู้นำ ผลประโยชน์ การยอมรับ การขยายและกิจกรรมซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

## แบบประเมินตนเองหลังเรียนหน่วยที่ 10

---

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวจากตัวเลือก (1) (2) (3) (4) และ (5) สำหรับคำถามแต่ละข้อโดยใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าตัวเลือกที่นักศึกษาคิดว่าเป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดไม่ใช่ความหมายของกลุ่มสตรีเกษตร

1. กลุ่มสตรีเกษตรที่อยู่รวมกันโดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ร่วมกัน
2. กลุ่มสตรีเกษตรโดยมีสมาชิกกิจกรรมร่วมกันดำเนินงาน
3. กลุ่มสตรีเกษตรโดยมีคณะกรรมการเข้ามาทำงานร่วมกันดำเนินงาน
4. กลุ่มสตรีเกษตร ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป
5. กลุ่มสตรีเกษตรโดยมีสมาชิกและคณะกรรมการร่วมกันดำเนินงาน

2. ข้อใดไม่ใช่บทบาทของสตรีเกษตร

1. บทบาทด้านการศึกษา
2. บทบาทด้านวัฒนธรรม
3. บทบาทด้านการเมือง
4. บทบาทด้านสังคม
5. บทบาทด้านการค้าระหว่างประเทศ

3. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของกลุ่มสตรีเกษตร

1. สมาชิก
2. ที่ปรึกษา
3. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
4. คณะกรรมการ
5. เภรัญญิก

4. ข้อใดไม่ใช่ผลกระทบจากการรวมกลุ่มของสตรีเกษตรกรด้านการพัฒนาสังคม

1. ช่วยยกระดับรายได้
2. การแก้ไขปัญหาการเมือง
3. การแก้ไขความขัดแย้ง
4. การเกิดความสามัคคี
5. การเกิดความร่วมมือร่วมใจกัน

5. ข้อใดไม่ได้กล่าวในวัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้งกลุ่มสตรีเกษตรกรในด้านการพัฒนาอาชีพของการปลูกป่า

1. การมีส่วนร่วม
2. การนำความรู้
3. การถ่ายทอดความรู้
4. การลดปัญหาเสพติด
5. การสามัคคีในกลุ่ม

6. ข้อใดไม่ใช่เป้าหมายของการก่อตั้งกลุ่มสตรีเกษตรกรบ้านโนนยาง

1. การถูกเอารัดเอาเปรียบ
2. การจัดตั้งกลุ่มแม่บ้าน
3. การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
4. การสร้างกระบวนการเรียนรู้
5. การส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออม

7. ข้อใดไม่ใช่ปัญหาที่พบจากปัจจัยภายในของกลุ่มสตรีเกษตรกร

1. ปัญหาจากประธานกลุ่ม
2. ปัญหาจากสมาชิกกลุ่ม
3. ปัญหาจากคณะกรรมการ
4. ปัญหาจากการสรรหาบุคลากร
5. ปัญหาจากการเมืองระหว่างประเทศ

8. ข้อใดไม่ใช่ปัจจัยภายในที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีเกษตรกร

1. สมาชิก
2. ผู้นำ
3. การบริหารองค์กร
4. กลุ่มสตรีเกษตรกร
5. ด้านเศรษฐกิจ

9. ข้อใดไม่ใช่ปัจจัยที่บ่งชี้แนวทางการพัฒนากลุ่มสตรีเกษตรกร

1. การปรับตัวของกลุ่ม
2. เป้าหมายของกลุ่ม
3. ความสัมพันธ์อันดีของกลุ่ม
4. การผสมผสานมิติทางวัฒนธรรม
5. การสร้างรักษามาตรฐาน

10. ข้อใดไม่ใช่แนวทางการพัฒนากลุ่มสตรีเกษตรกร

1. การพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มทางเกษตร
2. การพัฒนาบุคลากรในกลุ่มสตรีเกษตรกร
3. การพัฒนาอาชีพที่กลุ่มดำเนินอย่างยั่งยืน
4. การพัฒนาเครือข่ายกลุ่ม
5. การพัฒนาวิสัยทัศน์

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน

หน่วยที่ 10 กลุ่มสตรีเกษตร

ก่อนเรียน		หลังเรียน	
ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย
1	4	1.	4
2	1	2.	5
3	4	3.	3
4	1	4.	1
5	2	5.	4
6	4	6	1
7	2	7	5
8	5	8	5
9	1	9	4
10	5	10	5



## บรรณานุกรม

- อดุลย์ อภินันท์ (2544) การพัฒนาผู้นำและองค์กร ขอนแก่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น  
 คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (2533) บทบาทสตรีในการพัฒนาการสำรวจ  
 ระดับโลก กรุงเทพมหานคร สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี  
 จิราลักษณ์ จงสถิตมั่น (2540) วิถีทางวัฒนธรรม กรณีการปรับเปลี่ยนค่านิยมของชุมชน เชียงใหม่  
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
 การประเมินแผนพัฒนาสตรีในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (2545 - 2549)  
 กรุงเทพมหานคร สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม  
 เฉลิมพงศ์ มีสมนัย. (2538). “การจัดการความขัดแย้งและการเปลี่ยนแปลงองค์กร.” พฤติกรรม  
 องค์กรและการจัดการตลาด. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2538.  
 ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซท.  
 รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ : บริษัทธนธัชการพิมพ์ จำกัด.  
 ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2542). พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : บริษัทธีระฟิล์มและโซเท็กซ์  
 จำกัด.  
 เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2534). ความขัดแย้ง : การบริหารเพื่อความสำเร็จสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : บริษัท  
 เลิฟแอนด์ลิฟเพรส จำกัด.  
 สุรัสวดี หุ่นพยนต์ และคณะ(2543) สตรีกับบทบาทในการเข้ามามีองค์การบริหารส่วนตำบล (อปต.) บริหาร  
 ทางสังคม วัฒนธรรม และการเมือง กรุงเทพมหานคร สำนักงานบัณฑิตอาสา  
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์  
 นิวัฒน์ มาศวรรณา (2541) สถาบันเกษตรกร ขอนแก่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น  
 อรุณ รักธรรม. (2530). “การบริหารความขัดแย้งในการพัฒนาองค์กร” การพัฒนาองค์กร.  
 นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.  
 ฉัตรสุมาลย์ กบิลสิงห์ ชาญเสน การพัฒนาสตรีในพระพุทธศาสนา กทม. บริษัทสองสยาม 2539  
 ดิฐการภักดี,ท่านผู้หญิง สตรีไทย กทม. บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด 2539  
 ทอฟเลอร์,อัลวิน คลื่นลูกที่สาม พิมพ์ครั้งที่ 4 กทม. นานมีบุ๊คส์ 2539  
 มหามกุฏราชวิทยาลัย พระธัมมปัทมฐกถาแปลภาค 3 พิมพ์ครั้งที่ 6 กทม. โรงพิมพ์มหามกุฏราช  
 วิทยาลัย 2503  
 สุรัสวดี พงศ์เปี่ยมธรรม 19 ราชนิไทย กทม. สำนักพิมพ์สวนหนังสือ 2540  
 สัมพันธ์ ก้องสมุทร วีรบุรุษ - วีรสตรี กทม. สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ 2526  
 Aldag, Ramon J. and Timothy M.Sterns. (1987). Management. Ohio : South Westen.  
 Filley , A.C., House, R.H., Kerr, S. (1976). Managerial process and organization behavior.

Wisconsin : University of Wisconsin.

Gladston, Arthur. (1959) "The Conception of the Enemy." *Journal of Conflict Resolution* 3 : 132-137.

Hellriegel, Don and Slocum, John W. (1994). *Management*. Cincinnati, Ohio : South-Western College Publishing.

Marquis, B.L., & Huston, C.J. (2000). *Leadership role and management function*. Philadelphia: J:B Lippincott.

Pondy, Louis R. (September 1967). "Organizational Conflict : Concepts and Models." *Administrative Science Quarterly* 12 : 296-320.